

Minnesanteckningar från möte i tankgruppen

2009-08-25 (13:00 – 17:30)

Plats: Falun, Hotel Scandic Lugnet
Närvarande: Ingemar Gustavsson, Vägverket Region Sydöst DoU
Kenneth Lind, Vägverket Region Mitt DoU
Marcus Larsson, Vägverket VÄG Vägteknik
Mikael Jonsson, NYNAS
Nils Eneland, SVEVIA
Nils-Gunnar Göransson, VTI
Pereric Westergren, Vägverket VÄG Vägteknik
Svante Johansson, TRAVECON
Thomas Eriksson, SVEVIA
Thomas Wallin, AKZO NOBEL
Torbjörn Jacobson, Vägverket VÄG Vägteknik
Anm. förhinder: Bo Simonsson, Vägverket Samhälle DoU
Glenn Lundmark, ASFALTSKOLAN
Mats Norell, AKZO NOBEL
Niclas Johansson, SKANSKA

1. Inledning, Pereric

Ordföranden hälsade välkommen. Thomas Wallin, AKZO NOBEL, ersätter under dagens möte Mats Norell som anmält förhinder. Thomas, med placering i Stenungsund, har c:a 25 års erfarenhet från branschen. Huvudsakliga verksamhetsinriktningen idag är 'Asphalt Applications'.

2. Föregående mötes minnesanteckningar, Pereric

Gicks igenom utan invändningar.

3. Ytbehandling, införandet av EU-standarden, Torbjörn ersätter Bo

Införandet av den nya EU-standarden har av Vägverket, i samförstånd med SKANSKA, SVEVIA, NCC och MASAB flyttats fram ett år, till 2011. Den 1 juli 2010 skall remissomgången av kravstandarden vara avklarad. Ett första förslag finns idag framtaget av en branschsammanfattad arbetsgrupp. Det ligger till grund för det fortsatta arbetet. Innan standarden slutgiltigt fastställts i Vägverkets tekniska anvisningar sammankallas branschen under vintern till ett informationsmöte.

Diskussion uppkom angående vikten av ren ballast, undvikande av spill vid olika ytbehandlingar och svårigheter vid ytbehandling på betong.

4. VV:s tekniska dokument, revidering, Torbjörn

Svante ansvarar för uppdateringen av AMA som inletts och har en fortsatt snäv tidsram. I det fortsatta arbetet med standardkrav är vikten av att hålla isär krav och tekniska rekommendationer av stor vikt. Hur erfarenheter och rekommendationer framöver skall presenteras bör klargöras. Generella krav, gällande hela landet, för längre fraktioner saknas idag. Att IMT både är ett kombinerat bundet bärlager och slitlager bör poängteras.

5. FUD: Pågående samt fortsättning 2010-2012 inom YB och IM,

Nils-Gunnar, Torbjörn

Uppföljningen av ”Ytbehandlingar -försök med modifierade emulsioner och långa fraktioner” som pågår i X-län, har följts enligt tidigare uppgjort program. Även ”IMT, Provvägsförsök och kontrollsträckor” följer uppgjort program. En utökning av kontrollsträckor har gjorts. Bl.a. en sträcka utmed F1047, där bindemedel 330/430 med 6,5 % flux (låg aromatiskt lösningsmedel) använts. VTI:s uppdragsprojekt, som berör tankbeläggningar via RT, upphör vid årsskiftet. En ansökan om fortsättning över den närmaste treårsperioden kommer att levereras.

Diskussion uppstod där vikten av vältinsats betonades. IM måste i produktionsskedet omsorgsfullt vältas före och efter indränkning/påförande av ballast.

6. Miljöanpassade produkter/bindemedel, Mikael, Thomas W

Mikael framhöll att miljövänligare produkter går att tillverka, men kostnaderna måste hamna på en rimlig nivå. Försök med biologiska produkter har gjorts men skall kvalitén hålla en tillräckligt hög och jämn nivå rusar kostnaderna i höjden. Låg aromatiska lösningsmedel är på frammarsch och även mer miljöanpassade emulgatorer är under utveckling. När lösningsmedelbaserade produkter skall fasas ut, intensifieras arbetet med framtagande av mindre årstidsberoende emulsioner.

Thomas W presenterade en tillsatsprodukt för sänkning av temperaturen vid blandning och/eller utläggning av i första hand asfaltmassa, REDISET. Vidhäftningen mellan ballast och bindemedel ökar också, vilket innebär att vidhäftningsmedel inte behöver tillsättas. I tankbeläggningssammanhang har försök med utförts på Island med Y1G och i Tjeckien har försök utförts med IM.

Torbjörn nämnde den kunskapsöversikt som ’Den Svenska Avdelningen, Beläggning’,

inom sammanställt. Rapporten kommer att presenteras på hemsidan.

7. Rätt produkt/tankbeläggning på rätt ställe, ballast mm, Alla

Alla var ense om att de avgörande faktorerna för val av tankbeläggning är – Trafikmängd, – hastighet och – lämplig väg. Vältinsatsens vikt poängterades ännu en gång. IMT bör inte användas på vägar med högre hastighet än 70 km/h. JIM används för att justera ojämna underlag emedan IMT40 kräver någorlunda jämnt underlag. Vid användning av emulsion som bindemedel minskar risken för blödning gentemot om mjukbitumen används, speciellt vid högre bindemedelsgiva. Ballasten skall vara ren och vid emulsionsanvändning dessutom fuktig.

8. Åtgärder vid skador på ytbehandlade vägar, Alla

En handlingsplan för åtgärder vid stenlossning finns framtagen i Region Mitt, vilket skulle kunna användas inom hela Vägverket. I dokumentet klargörs gången vid skador (vem kontakter vem), hur ytor ska åtgärdas och inte minst att det är viktigt med information när ytbehandling ska läggas. Dokumentet anses värdefullt emedan statusen synes oklar. Rapporten kommer att presenteras på hemsidan. Även blödning kräver en liknande handlingsplan så att relevanta åtgärder kan sättas in snarast och inte ”falla mellan stolarna”. När det gäller risk för stenlossning är rätt mängd påförd ballast av stor vikt. För mycket ballast gör att stenpartiklarna inte får möjlighet orientera sig ordentligt.

Polymermodifierad emulsion kan öka vidhäftningen i inledningsskedet och därmed minska problemen med stenskott för bilisterna. Försök med att styra och påskynda brytningstiden har tidigare testats (Nyspray) men har inte använts på senare tid p.g.a. att spridarbilen behöver byggas om och att priset blir högre. Med den typen av tillsatser kan nylagd ytbehandling sopas ännu tidigare. Materialet måste dock packas ordentligt och hinna orientera sig ordentligt innan bindemedlet bryter vilket bl. a kräver extra packningsinsats och fingertoppskänslighet avseende mängd inblandad additiv.

I S-län har tekniken med att välta in varmt stenmaterial av sortering 4/8 i blödande ytbehandling varit lyckosam (stenmaterial har fastnat i bindemedlet). Avgörande för åtgärden är sannolikt att det finns tillräckligt med bindemedel för att stenen ska fästa. Det finns även exempel på att det inte har lyckats. Vi akuta blödningar brukar fuktigt 2/5 material sandas på ytorna. Ett problem som ofta påtalas av trafikanterna är den stora stenskottsrisken som uppstår vid den här typen av åtgärder. Helst bör bara spåren sandas av vilket inte alltid är fallet och ytorna efter ett tag sopas.

10. Redovisning från Regionerna, årets beläggningssäsong,

Kenneth, Ingemar, Marcus

I Region Mitt har upphandling med 2 års funktionskrav genomförts. År 2009-2010 skall c:a 3,5 milj. m² utföras. Kenneths presentation placeras på hemsidan.

I Region Sydöst tillämpas 5 års funktionstid. För att uppnå bäst resultat med YB är en heltäckande maskinjustering året innan att föredra. Erfarenheterna av att lägga på befintlig beläggning är dåliga. När den ytbehandlade vägen börjar trafikeras är det av stor vikt att de närboende informerats i förväg samt att stenskottstavlur och eventuellt även tavlur för hastighetssänkning satts upp. Att givorna från spridarbilarna är korrekta är också av stor vikt för att minska risken för skador.

I Region Norr utförs c:a 1 000 000 m² i år, mestadels som en tätning av ytan med ballast 4/8 (Y1B 4/8). I januari när temperaturen var -25° och därunder inträffade stenlossning på ett objekt. Problemet upphörde dock till sommaren när ytbehandlingen genom värmen inbäddades i underliggande beläggning.

En allmän reflektion, som gäller hela landet, är att ballasten till Y1B ligger på 4/8 och 8/11 och inte som tidigare var vanligt, 11/16 mm.

11. Kurser/seminarier, behov, Ingemar ersätter Glenn

Asfaltskolan planerar en allmän kurs inom området tankbeläggningar i samarbete med Tankgruppen. Föreslagna föreläsare är Rolf Lindroth, Rickard Melin och Ingemar Gustavsson samt en vakant för avsnittet som behandlar standarder.

Behov av ett seminarium om Tankbeläggningar anses först föreligga efter det CEN-standarderna implementerats.

12. Beslutslistan

Fyra nya punkter tillkom.

13. Övriga frågor

Torbjörn informerade om användandet av EAF-slagg (biprodukt vid tillverkning av stål i ljusbågsugn). I Europa används produkten både till YB och till massabeläggningar, t ex ABD. Ett bra KKV (c:a 7) borgar för goda slitageegenskaper. EAF-slag har dessutom bl. a. mycket god vidhäftning till bitumen.

När det gäller nya medlemmar anses rekrytering från NCC vara av stor vikt och en fråga om deltagande kommer att ställas.

12. Nästa möte

Nästa möte föreslås till NYNAS i Johanneshov, med Mikael J som värd, den 25 november 2009.

PS. Nästa sommar står Stenungsund på tur. DS.

Nedtecknat av

Nils-Gunnar Göransson

Justerat av

*Pereric Westergren
Torbjörn Jacobson*

PS.

Studieresa

Torsdagens förmiddag ägnades åt en teknisk tur, förberedd av Kenneth.

- Kulturväg innan bärighetsförstärkning med bl. a IMT
- Försegling av TSK
- SPY 8/11 på TSK
- Y1B 8/11 på justering av ABb, relativt nylagd

- YB-tätning med 4/8
- Y1B 8/11 på hyveljustering + avjämning, ett år gammal
- Beläggning med stålslagg i cirkulationsplats

DS.

BESLUTSLISTA

M 090825

Nils-Gunnar lägger in fler dokument (t ex. -åtgärder vid stensläpp, -handbok om bedömning av defekter på YB och -miljöanpassad beläggning, NVF-rapport) på www.tankgruppen.nu

Arbetsgruppen för revidering av tekniska dokument fortsätter arbetet med implementeringen av Europastandarden för ytbehandling.

Bo tillfrågar Barkeby, MASAB, om deltagande i arbetsgruppen

Thomas E kontaktar NCC om deltagande i Tankgruppen

M 090402

Nils-Gunnar G lägger in lämpliga dokument som finns tillgängliga som behandlar tankbeläggningar på www.tankgruppen.nu

Alla ser till att arbetet enligt EU-standard startar med full kraft

M 081021

Nils-Gunnar G tar fram förslag till utvecklande av hemsida

Alla tittar igenom aktuella avsnitt i AMA och TBT till nästa möte för synpunkter

M 080514

Thomas E testar utrustning (BS) för bestämning av underlagets hårdhet (Pererie W kontaktar)

Torbjörn J. samlar in användbar dokumentation till grund för handbok

Arbetsgrupp för utvecklande av hemsida: Torbjörn J. (sammankallande) Mats N. Niklas J. och Björn C

Arbetsgrupp för råd/anvisningar för val av rätt åtgärd vid stensläpp respektive blödning: Torbjörn J. (sammankallande) Nils E. Ingemar G. och Thomas E

När föreligger ett informationsbehov (seminarium)

Torbjörn J. kontaktar Åke Sandin angående ev. medverkan vid SKL:s Asfaltdagar

Nils-Gunnar G ersätter Svante J för minnesanteckningar vid möten

Svantes sammanställning över FoU-dokumentation skickas till nya medlemmar

M 080115

TJ fick i uppdrag att göra ett utkast till inriktningsdokument för gruppens verksamhet.

Sekreterarfrågan tas upp vid nästa möte.

BS fick i uppdrag att formulera ett utkast till inbjudan till TAIT-möte.

TJ fick i uppdrag att ordna program för miniseminarium

PEW fick i uppdrag att ordna lokal.

M 071114

Val av ny ordförande skjuts upp till nästa möte.

Genomgång av minnesanteckningarna och beslutslistan skjuts upp till nästa möte.

Gruppens organisation tas upp igen vid nästa möte.

Information om TAIT till entreprenörerna tas upp vid nästa möte.

Mötet beslöt att det första mötet med den nya gruppen skall innehålla ett miniseminarium om det arbete som utförts i gruppens regi.

M 070905

Akzo Nobel inbjuds när organisationsarbetet är klart

M 070529

TJ undersöker vidare om det går att få fram ett bra hjälpmedel för att bedöma underlaget vid bestämning av bindemedelsgiva för YB.

Mötet beslöt att frågan om kommande Tankdagar tas upp igen på nästa möte.

M 06-11-29

Mötet beslöt att frågan om gruppens medverkan tas upp i nästa möte i Asfaltforum av UL med bistånd av GL som båda medverkar i Asfaltforum.

PEW kollar om stenmaterialet måste vara deklarerat vid upphandling på funktion med Bo S och Klas Hermelin.

M 06-09-19

~~SJ tar fram en person per företag för mottagning av information till nästa möte.
Alla funderar på vilket informationsmaterial som ska skickas ut från gruppen.~~

M 00-03-09

~~KE sammanfattade diskussionen och mötet enades om att de beläggningstyper gruppen bör arbeta med är:~~

- ~~—YB,~~
- ~~—YG,~~
- ~~—IM,~~
- ~~—Bindemedelsförsegling.~~

~~Gruppens inriktning inom detta område, kort sagt Tankbeläggning, skall vara:~~

- ~~—Att driva FoU-projekt~~
- ~~—Att verka för ökad utbildning~~
- ~~—Att vara remissinstans för VV~~
- ~~—Att bevaka och förmedla ny teknik~~
- ~~—Att representera i andra grupper inom teknikområdet.~~
- ~~—Att verka för ökad användning av tankbeläggningar~~